אגרות הראי"ה - כרך א' - אגרת קעד

תמצית האגרת

תאריך ומקום: ה' כסלו תרס"ט - יפו
נמען: דודו, ר' יהודה ליב פלמן

הרב קוק מרגיע את דודו לגבי השינויים בשלטון העות'מאני. אין מה לפחד מגיוס לצבא: אפשר לפדות אותו בחמישים לירה תורכית (כ-400 רובל כסף), ותלמידי חכמים פטורים. ייתכן שיהיה אוכל כשר וחופש בשבתות. השלטון החדש מכבד מאמינים. הרב קוק מעודד עשירים להתיישב בארץ.

עיקרי הדברים

- המהפכה התורכית - אין לפחד.
- גיוס לצבא, פדיון ופטור לתלמידי חכמים.
- עידוד עלייה.

נוסח האגרת עם ביאור

בגרסה זו משולב ביאור בתוך נוסח האגרת. הביאור מופיע כך: [בסוגריים מרובעים, באות קטנה ועל רקע תכלת] *והוא אינו חלק מלשון האגרת.*

ב"ה[1], עה"ק[2] יפו ת"ו[3], ה' כסלו תרס"ט[4].

לכבוד דודי היקר הישיש הנכבד ותיק וחסיד מלא דעת ויראת ד', מו"ה[5] יהודא ליב פעללמאן שליט"א[6], וכל אשר לו, וכל יו"ח[7] וצאצאיו כן יפקדו לטוב. לברכה והצלחה, ממקור כל הברכות חיים עד העולם.

תלי"ת[8] על החוה"ש[9] אשר עמנו כולנו, כה לחי.

שמחתי בדברים אשר בחתומיו זיכה לנו, [במכתבו] לבשרנו משלומו הטוב, ולדרוש את שלו'[10] כולנו. ב"ה אשר גבר עלינו חסדו לשבת בארץ חמדתנו, אשר לעד יסדה להיות מקודשת לפניו ב"ה מכל הארצות מראש מקדם ועד עולמי עד.

מהחדשות אשר צמחו בממשלה, [השינויים בשלטון העות'מאני, אחרי מהפכת "התורכים הצעירים"] אשר הפקיד צור ישראל ב"ה את ארצנו הקדושה בידה, עד אשר תחזור במהרה בימינו בקרוב לבעלי האמתיים, זרע עבדיו ינחלוה, אין מה לפחד כלל וכלל. אדרבא אנו רואים יד ד' שהכל

---

1 ב"ה - ברוך השם
2 עה"ק - עיר הקודש
3 ת"ו - תבנה ותכונן
4 תרס"ט - השנה תרס"ט (1908/1909)
5 מו"ה - מורנו הרב
6 שליט"א - שיחיה לאורך ימים טובים אמן
7 יו"ח - יוצאי חלציו
8 תלי"ת - תודה לא-ל יתברך
9 החוה"ש - החיים והשלום
10 שלו' - שלום

לטובה, ולהצמחת קרן ישועה. גזרת הא״ח[11] [גזרת הגיוס לצבא העות'מאני] נפדית היא בחמישים לירה טורקית, [אפשר לפטור ממנה בתשלום של חמישים לירות תורכיות] שהוא ערך קרוב לארבע מאות רו״כ[12]. גם כל מי שהוא צורבא מרבנן [תלמיד חכם (ארמית)] פטור ע״פ[13] דין המלכות, שחכמים פטורים. [על פי בבא בתרא ח: "רבנן לא צריכי נטירותא" – תלמידי חכמים אינם צריכים שמירה] גם אפשר יהי׳[14] בעה״י[15] להמציא שיהי׳[16] מאכל כשר לאחב״י[17], ושיהיו משוחררים בשבתות וימים טובים, ולעומת זה יכולים הם לעלות בכל מדרגות הממשלה גם היותר גבוהות. והם אוהבים דוקא את המאמינים בד׳ ית״ש[18] ובתוה״ק[19], וכבוד התורה גדול בעיניהם. בקיצור אין לפחד מזה כלל וכלל, ואשרי מי שמזכהו השי״ת[20] בעושר ונכסים ומתישב על אדמת הקודש, שיראה עולמו בחייו מזיו נועם קדושתה, ויופי חמדת אוירה הנעים והטהור, אשר ממעט מהנגלות נוכל להציץ כמציץ מן החרכים [שיר השירים ב, ט] את הנסתרות לד׳ אלהינו, בתפארת זיו הדרה, כבודה ופארה, ד׳ יכוננה מהרה מהרה ברב טוב לבית ישראל.

כן אבקשהו נא לשמחנו לפרקים תכופים במכתביו היקרים, לבשרנו משלומו הטוב, ושלו׳[21] כל אשר אתו וכל זרעו מקרוב ומרחוק, יברכם ד׳ בשפע ברכתו וטובו. והי׳[22] זה שלו׳ וברכה מהררי קודש, כנפשו היקרה ונפש בן אחותו קשור באהבתו בכל לונ״ח[23], מצפה לתשועת ד׳ על עמו בחבל נחלתו [דברים לב, ט] במהרה בימינו בקרוב,

הק׳ אברהם יצחק ה״ק הנ״ל

נוסח האגרות וההערות: אגרות הראי״ה, כרכים א׳-ד׳

---

11 הא״ח - האורח חיים
12 רו״כ - רובל כסף
13 ע״פ - על פי
14 יהי׳ - יהיה
15 בעה״י - בעזרת השם יתברך
16 שיהי׳ - שיהיה
17 לאחב״י - לאחינו בני ישראל
18 ית״ש - יתברך שמו
19 ובתוה״ק - ובתורתנו הקדושה
20 השי״ת - השם יתברך
21 ושלו׳ - ושלום
22 והי׳ - והיה
23 לונ״ח - לנחמת ציון